

ЗАКОН
О НАЦИОНАЛНИМ САВЕТИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 20/2014 - одлука УС, 55/2014 и 47/2018)

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим законом уређују се правни положај и овлашћења националних савета националних мањина (у даљем тексту: национални савети) у области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма, поступак избора националних савета, њихово финансирање и друга питања од значаја за рад националних савета.

Сви појмови који се користе у овом закону у мушком роду обухватају исте појмове и у женском роду, у складу са законом.

Члан 1а

Национални савет је организација којој се законом поверавају одређена јавна овлашћења да учествује у одлучивању или да самостално одлучује о појединим питањима из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма у циљу остваривања колективних права националне мањине на самоуправу у тим областима.

Припадници националне мањине могу изабрати само један национални савет.

Члан 1б

Члан националног савета дужан је да учествује у раду националног савета.

Статутом националног савета ближе се уређују права и обавезе члана националног савета, у складу са законом.

Члан 2

Ради остваривања права на самоуправу у култури, образовању, обавештавању и службеној употреби језика и писма, припадници националних мањина у Републици Србији могу да изаберу своје националне савете.

Национални савет представља националну мањину у области образовања, културе, обавештавања на језику националне мањине и службене употребе језика и писма, учествује у процесу одлучивања или одлучује о питањима из тих области.

Национални савет може да оснива установе, привредна друштва и друге организације у областима из става 2. овог члана, у складу са посебним законима.

Члан 2а

Назив националног савета исписује се на српском језику и ћириличком писму.

Назив националног савета, ако је то предвиђено статутом, може бити и на језику и писму националне мањине.

Назив из става 2. овог члана уписује се у Регистар националних савета паралелно са називом на српском језику и ћириличком писму.

Члан 3

Национални савет уписује се у Регистар националних савета (у даљем тексту: Регистар) који води министарство у чијем делокругу су послови људских и мањинских права (у даљем тексту: Министарство).

Национални савет уписује се у Регистар на основу пријаве за упис, коју председник националног савета подноси Министарству у року од пет дана од када је први сазив националног савета изабрао председника националног савета.

Уз пријаву за упис подноси се записник са седнице на којој је конституисан први сазив националног савета, два примерка статута националног савета и одлука о избору председника националног савета.

Национални савет стиче својство правног лица уписом у Регистар.

Подаци који су уписани у Регистар су јавни.

Начин уписа у Регистар, начин уписа промене података који су уписани у Регистар, начин вођења Регистра и садржину и изглед пријаве за упис прописује министар надлежан за послове људских и мањинских права (у даљем тексту: министар).

Члан 4

Решење којим се одлучује о пријави за упис у Регистар доноси се у року од 30 дана од пријема уредне пријаве.

Решење којим се одлучује о пријави за упис у Регистар је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Национални савет уписује се у Регистар истог дана када се донесе решење о упису у Регистар.

У Регистар се уписује: назив и седиште националног савета; име и презиме, пребивалиште и јединствени матични број председника националног савета; датум доношења статута и датум измена и допуна статута; број и датум решења о упису, или брисању и број и датум решења о промени података у Регистру.

Уз решење о упису националном савету доставља се један примерак статута који Министарство оверава својим печатом и потписом овлашћеног државног службеника, чиме се потврђује његова истоветност са примерком статута који се чува у Министарству.

Члан 4а

Национални савет дужан је да поднесе пријаву за упис промена података који су уписани у Регистар у року од десет дана од промене.

Уз пријаву за упис промене података доставља се и доказ о промени, а уз пријаву за упис измене и допуне статута достављају се записник са седнице на којој су измене и допуне статута усвојене и два примерка одлуке о изменама и допунама статута.

Решење којим се одлучује о пријави за упис промена података је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 4б

Национални савет брише се из Регистра:

1) ако буде распуштен због обустављања поступка избора националног савета;

2) ако буде распуштен због тога што је број његових чланова смањен испод половине, јер на изборним листама нема кандидата за које подносиоци изборних листа нису добили мандат.

Брисањем из Регистра национални савет губи својство правног лица.

Национални савет брише се из Регистра истог дана када Министарство донесе решење о брисању из регистра.

Решење о брисању из Регистра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Национална мањина чији је национални савет брисан из Регистра има право да бира нови национални савет, на дан када се одржавају избори за чланове свих националних савета.

Члан 4в

Министарство доставља покрајинском органу управе у чијем делокругу су послови мањинских права решења о упису у Регистар, решења којима се одлучује о пријави за упис промена у Регистру и решења о брисању из Регистра, за националне савете који имају регистровано седиште на територији Аутономне покрајине Војводине.

Члан 5

Национални савет може да стиче и отуђује имовину, а на основу одлуке надлежног органа може да буде и корисник средстава у јавној својини, у складу са законом.

Имовина националног савета користи се за остваривање овлашћења предвиђених законом.

Имовина националног савета не може се преносити његовим члановима, члановима органа националног савета или са њима повезаним лицима.

Под повезаним лицима у смислу става 3. овог члана сматрају се лица која су као таква утврђена законом којим се уређују привредна друштва.

У случају брисања националног савета из Регистра, имовина националног савета стечена средствима из јавних прихода постаје имовина Републике Србије, а имовина стечена по основу донација, распоређује се у складу са актима националног савета.

Члан 6

Национални савет има статут.

Други општи акти националног савета морају бити у сагласности са статутом.

Одредбе другог општег акта националног савета које су супротне статуту, ништаве су.

Поступак пред Управним судом за утврђивање ништавости општег акта националног савета који није у сагласности са статутом могу да покрену министарство, покрајински орган управе у чијем делокругу су послови мањинских права, установе, привредна друштва и друге организације чији је оснивач национални савет и најмање једна трећина чланова националног савета.

Статутом се уређују:

- 1) делатност националног савета;
- 2) број чланова националног савета, у складу са законом;
- 3) седиште националног савета;
- 4) назив, печат и симбол националног савета који не могу бити идентични називу, печату и симболу другог националног савета који је уписан, или уредно пријављен за упис у

- Регистар, нити изазивати забуну у погледу националног савета, његових циљева и овлашћења, или у погледу националне мањине коју национални савет представља;
- 5) овлашћења, поступак избора и разрешења и мандат председника националног савета;
  - 5а) овлашћења, поступак избора и разрешења, број чланова и мандат извршног одбора;
  - б) овлашћења, поступак избора и разрешења, број чланова и мандат одбора и других радних тела националног савета;
  - 7) признања и начин њихове доделе, и
  - 8) друга питања од значаја за рад националног савета.

Први сазив националног савета дужан је да донесе статут националног савета у року од десет дана од конституисања.

II СТАТУСНА ПИТАЊА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА

1. Унутрашња организација националног савета

Члан 7

Национални савет има председника, извршни одбор, одборе за образовање, културу, обавештавање и службену употребу језика и писма.

Председник националног савета:

- 1) представља и заступа национални савет и одговара за његов рад;
- 2) стара се о законитом коришћењу и располагању финансијским средствима и имовином савета;
- 3) доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, статутом или општим актом савета;
- 4) врши и друге послове утврђене статутом и другим актима савета.

Председник националног савета бира се из реда чланова националног савета.

Национални савет бира председника и чланове извршног одбора из реда чланова националног савета, на предлог председника националног савета.

Извршни одбор:

- 1) непосредно извршава и стара се о извршавању одлука и других аката националног савета;
- 2) стара се о извршавању јавних овлашћења која су поверена националном савету;
- 3) врши и друге послове утврђене законом, статутом и општим актима националног савета.

Национални савет може поверити извршном одбору одлучивање о појединим питањима у вези са вршењем овлашћења националног савета предвиђених овим законом.

Одлуке које је тако донео извршни одбор подлежу одобравању на првој наредној седници националног савета и одобрене су ако за њих гласа више од половине чланова националног савета. Ако национални савет не одобри одлуку извршног одбора, извршном одбору престаје мандат, а одлука остаје на снази.

У одборе за образовање, културу, обавештавање и службену употребу језика и писма национални савет може да изабере и стручњаке који поседују одговарајуће знање и искуство у области за коју се одбори образују, а који не морају бити чланови националног

савета. Одбори дају стручна мишљења, предлоге и израђују анализе за потребе националног савета.

Члан 7а

Председник националног савета и члан извршног одбора не може бити члан руководећих органа политичке странке као што су председник, председништво, извршни одбор и сл.

Председник националног савета и члан извршног одбора не може бити изабрано или постављено лице у државном органу, покрајинском органу, односно органу јединице локалне самоуправе који у оквирима својих надлежности одлучује о питањима која се тичу рада националних савета.

Избором, односно постављењем из ст. 1. и 2. овог члана, престаје мандат председника националног савета, односно чланство у извршном одбору.

Престанак мандата председника националног савета, односно чланства у извршном одбору констатује национални савет на првој наредној седници након пријема обавештења о наступању разлога из става 3. овог члана.

Члан 7б

Члан националног савета може засновати радни однос у националном савету, за време трајања свог мандата.

На радне односе у националном савету примењују се одредбе закона којим се уређује рад.

Члан 8

Национални савет пуноважно одлучује на седници на којој је присутно више од половине чланова националног савета.

Статут, финансијски план и завршни рачун националног савета су усвојени ако за њих гласа више од половине чланова националног савета.

Председник националног савета и председник и чланови извршног одбора изабрани су ако за њих гласа више од половине чланова националног савета.

Председник националног савета и председник и чланови извршног одбора разрешавају се ако за разрешење гласа више од половине чланова националног савета.

Остале одлуке национални савет доноси већином гласова присутних чланова.

Члан 8а

Рад националног савета је јаван.

Све одлуке и акти националног савета објављују се најкасније у року од десет дана од дана ступања на снагу, односно њиховог доношења, на интернет страници националног савета, која се води двојезично, на српском језику и на језику националне мањине, или на други начин одређен статутом (огласној табли, дневним новинама, или на други погодан начин).

Приликом објављивања одлука и аката из става 2. овог члана води се рачуна да се не повреди право на приватност и право на заштиту података о личности, у складу са законом.

2. Број чланова националног савета

Члан 9

Национални савет има најмање 15, а највише 35 чланова.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва мањи од 10.000 лица, национални савет броји 15 чланова.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва већи од 10.000 али мањи од 20.000 лица, национални савет броји 19 чланова.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва између 20.000 и 50.000 лица, национални савет броји 23 члана.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва између 50.000 и 100.000 лица, национални савет броји 29 чланова.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва већи од 100.000 лица, национални савет броји 35 чланова.

Члан 9а

Мандат националног савета тече од конституисања националног савета и траје до истека четири године од конституисања.

Пре истека времена на које је конституисан, националном савету мандат престаје распуштањем.

Мандат националног савета који је конституисан после распуштања националног савета траје до истека мандата националног савета који је распуштен.

Национални савет коме је истекао мандат врши текуће и неодложне послове у вези са вршењем овлашћења националног савета предвиђених овим законом до конституисања новог националног савета.

III ОВЛАШЋЕЊА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА

1. Општа овлашћења

Члан 10*

Национални савет, у складу са законом и својим статутом, преко својих органа самостално:

- 1) доноси и мења статут националног савета;
- 2) доноси финансијски план, финансијски извештај и завршни рачун;
- 3) располаже сопственом имовином;
- 4) одлучује о називу, симболима и печату националног савета;
- 5) утврђује предлоге националних симбола, знамења и празника националне мањине;
- 6) оснива установе, удружења, фондације, привредна друштва у областима културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма;
- 7) предлаже представника националне мањине у савету за међунационалне односе у јединици локалне самоуправе;
- 7а) предлаже Републици, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе као оснивачу установе, утврђивање установе од посебног значаја из чл. 11а и 17. овог закона;

7б) иницира односно предлаже Републици, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе као оснивачу установе, која је, у складу са овим законом, утврђена за установу од посебног значаја за националну мањину, пренос оснивачких права;

8) установљава и додељује признања;

9) иницира доношење и прати спровођење закона и других прописа из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма;

10) учествује у припреми закона и других прописа и иницира доношење односно измене и допуне закона и других прописа којима се уређују Уставом гарантована права националних мањина у области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма;

11) иницира доношење, односно измене и допуне посебних прописа и привремених мера у областима у којима се остварује право на самоуправу, ради постизања пуне равноправности између припадника националне мањине и грађана који припадају већини;

12) подноси притужбу Заштитнику грађана, покрајинском и локалном омбудсману и другом надлежном органу, када процени да је дошло до повреде уставом и законом гарантованих права и слобода припадника националних мањина;

13) подноси притужбу из тачке 12) овог члана у име припадника националне мањине;

14) заузима ставове, покреће иницијативе и предузима мере у вези са свим питањима која су непосредно повезана са положајем, идентитетом и правима националне мањине;

15) одлучује о другим питањима која су му поверена законом.

2. Овлашћења у области образовања

Оснивачка права

Члан 11

Национални савет може, у складу са законом, оснивати установе васпитања, образовања, ученичког и студентског стандарда и вршити права и обавезе оснивача.

Установе из става 1. овог члана национални савет оснива самостално или заједно са Републиком, аутономном покрајином, јединицом локалне самоуправе или другим правним лицем у складу са законом.

Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе као оснивачи установа из става 1. овог члана, које су, у складу са овим законом, утврђене за установе од посебног значаја за националну мањину, могу у целини или делимично пренети оснивачка права на национални савет.

Установе од посебног значаја за образовање националне мањине

Члан 11а

Установа од посебног значаја за образовање националне мањине је установа образовања и васпитања чији је оснивач Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или национални савет, у којој се традиционално или у значајној мери остварује Уставом загарантовано право припадника националних мањина на образовање и васпитање на свом језику.

У установи из става 1. овог члана национални савет учествује у управљању у складу са законом.

Установом од посебног значаја за образовање националне мањине може се прогласити установа образовања и васпитања у којој се настава изводи на језику националне мањине.

Установом из става 1. овог члана може се прогласити:

1) по једна установа основног и средњег образовања и васпитања у којој се настава изводи на језику националне мањине, односно и на језику националне мањине, уколико је у локалној самоуправи број установа у којима се настава изводи и на језику националне мањине мањи од четири;

2) највише 1/4 од укупног броја установа основног и средњег образовања и васпитања у којима се настава изводи на језику националне мањине, односно и на језику националне мањине, уколико је у локалној самоуправи број установа у којима се настава изводи и на језику националне мањине већи од четири;

3) основна школа у којој наставу на језику националне мањине похађа најмање 1/3 ученика и средња школа у којој наставу на језику националне мањине похађа најмање 90 ученика, уколико у јединици локалне самоуправе постоји установа одређеног нивоа образовања која је проглашена за установу од посебног значаја за образовање националне мањине;

4) основна школа у јединици локалне самоуправе у којој се због опадања броја становника услед негативног природног прираштаја и емиграције припадници националних мањина морају посебно заштитити гарантовањем додатних права.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на установу у којој се изучава језик или говор са елементима националне културе, у случају националне мањине на чијем језику се не изводи настава.

Учешће у управљању установама

Члан 12*

У установама предшколског васпитања и образовања, и основног и средњег образовања и васпитања чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, у којима се образовно-васпитни рад изводи и на језику националне мањине, или у којима се изучава говор, језик или култура националне мањине као посебан наставни предмет, национални савет:

1) даје мишљење о предложеним кандидатима за чланове управног, односно школског одбора - представницима јединице локалне самоуправе;

2) предлаже чланове управног, односно школског одбора - представнике јединице локалне самоуправе у установи у којој се у већини одељења образовно-васпитни рад изводи на језику националне мањине или за коју је, у складу са чланом 10. тачка 7а) и чланом 11а овог закона, утврђено да је од посебног значаја за образовање националне мањине;

3) даје мишљење о кандидату за директора установе из става 1. овог члана;

4) *(брисана)*

5)* *(престала да важи одлуком УС)*

У установама ученичког и студентског стандарда чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, национални савет:

- 1) предлаже једног члана - представника оснивача и даје мишљење о осталим кандидатима за чланове управног одбора установа ученичког стандарда чије је седиште на територији јединице локалне самоуправе у којој је језик националне мањине у службеној употреби. Ако је у јединици локалне самоуправе више језика националних мањина у службеној употреби, заинтересовани национални савети предлажу заједничког кандидата за члана управног одбора;
- 2) даје мишљење о кандидатима за чланове управних одбора установа студентског стандарда чије је седиште на територији јединице локалне самоуправе у којој је језик националне мањине у службеној употреби;
- 3) даје мишљење у поступку избора директора установа ученичког и студентског стандарда чије је седиште на територији јединице локалне самоуправе у којој је језик националне мањине у службеној употреби;
- 4) даје мишљење у поступку разрешења директора и чланова органа управљања из става 2. тач. 1) до 3) овог члана.

У области високог образовања у установама чији је оснивач Република, национални савет:

- 1) одређује представника који са правом одлучивања учествује у раду Националног савета за високо образовање, у питањима од значаја за извођење наставе на језику националне мањине када се у оквиру високог образовања у целини или делимично изводи настава на језику националне мањине;
- 2) даје мишљење о кандидатима предложеним за орган пословођења и орган управљања високошколске установе у којој се настава у целини или делимично изводи на језику националне мањине.

Планови и програми наставе и учења

Члан 13

Национални савет:

- 1) предлаже министру надлежном за послове образовања и васпитања основе програма предшколског васпитања и образовања, програм наставе и учења основног и средњег образовања и васпитања и основе васпитног програма, за садржаје који изражавају посебност националне мањине, а нарочито из области историје, музичког васпитања и ликовне уметности;
- 2) предлаже министру надлежном за послове образовања и васпитања програм наставе и учења основног и средњег образовања и васпитања за језик националне мањине и језик, односно говор националне мањине са елементима националне културе;
- 3) даје мишљење министру надлежном за послове образовања и васпитања на наставне програме српског језика, као нематерњег;
- 4) предлаже министру надлежном за послове образовања и васпитања мере и програм васпитног рада са ученицима у установама ученичког стандарда, који се односе на афирмацију међуетничке толеранције и мултикултурализма;
- 5) даје мишљење на школски и васпитни програм установа за које је утврђено да су од посебног значаја за националну мањину.

Уџбеници и наставна средства

Члан 14

План уџбеника на језику и писму националних мањина и уџбеника за предмете од интереса за националне мањине, на предлог Завода за унапређење образовања и васпитања и националних савета, по прибављеном мишљењу Националног просветног савета, доноси министар надлежан за послове образовања и васпитања.

Национални савет даје претходну сагласност у поступку одобравања рукописа уџбеника, приручника, додатних наставних средстава, наставних помагала, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава на језику и писму националне мањине, у складу са законом. Уколико национални савет не достави одговор издавачу у року од 30 дана од дана достављања захтева издавача за давање претходне сагласности, сматраће се да је сагласност дата.

Друга овлашћења у области образовања

Члан 15

Национални савет у складу са законом:

1) проглашава образовно-васпитне установе од посебног значаја за образовање националне мањине, у складу са чланом 11а овог закона, и предлаже оснивачу утврђивање тог статуса, у складу са чланом 10. тачка 7а) овог закона;

2) предлаже:

- једног заједничког представника националних савета за члана Националног просветног савета;

- министарству надлежном за послове образовања и васпитања одобравање ван конкурса, програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника на језику одређене националне мањине, у иностранству, ради признавања у процесу вредновања рада наставника;

- министарству надлежном за послове образовања и васпитања такмичења ученика основних и средњих школа у иностранству која ће бити бодована у складу са прописима;

3) даје мишљење:

- у поступку доношења акта о мрежи предшколских установа и основних школа у јединици локалне самоуправе у којој је у службеној употреби језик националне мањине или у којој се образовно-васпитни рад изводи на језику националне мањине;

- министру надлежном за послове образовања и васпитања, односно покрајинском органу надлежном за послове образовања у поступку утврђивања мреже средњих школа и установа ученичког и студентског стандарда;

- министру надлежном за послове образовања и васпитања, односно покрајинском органу надлежном за послове образовања у поступку давања сагласности на отварање одељења на језику националне мањине за мање од 15 ученика;

- у поступку утврђивања броја ученика за упис у средњу школу на језику националне мањине, као и у поступку одређивања броја ученика за стицање стручне оспособљености преквалификације, доквалификације и специјализације на језику националне мањине;

- у поступку расподеле места у установама ученичког и студентског стандарда;

- у поступку доношења акта о мрежи установа ученичког и студентског стандарда чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе;

- у поступку расподеле средстава из буџета Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе која се додељују путем јавног конкурса установама и удружењима у области образовања;

4) одређује представника који присуствује седници Националног просветног савета и учествује у његовом раду без права гласа, када Национални просветни савет разматра питања од значаја за образовање националне мањине;

5) установљава стипендије из сопствених средстава и својим актима прописује критеријуме и поступак одлучивања о додели стипендија и спроводи поступак за додељивање;

6) учествује у праћењу и унапређивању квалитета образовања одраслих које се остварује на језику националне мањине;

7) обавља и друге послове из ове области утврђене законом и другим прописима.

3. Овлашћења у области културе

Оснивачка права

Члан 16

Национални савет може, у складу са законом, оснивати установе културе ради очувања, унапређења и развоја културне посебности и очувања националног идентитета националне мањине и вршити права и обавезе оснивача.

Установе из става 1. овог члана национални савет оснива самостално или заједно са Републиком, аутономном покрајином, јединицом локалне самоуправе или другим правним лицем, у складу са законом.

Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе као оснивачи установа из става 1. овог члана, које су, у складу са овим законом, утврђене за установе од посебног значаја за националну мањину, могу у целини или делимично пренети оснивачка права на национални савет.

Учешће у управљању установама

Члан 17

Установа културе чије се програмске делатности претежно односе на проучавање, очување и представљање културе националних мањина у Републици Србији, а у складу са бројем припадника националних мањина на територији на којој обавља делатности, као и уколико су те програмске делатности од нарочитог значаја за задовољавање културних потреба специфичних за националне мањине, је установа од посебног значаја за националну мањину.

На предлог националног савета, оснивач, изменом оснивачког акта, може утврдити да је установа културе од посебног значаја за националну мањину.

У установама културе за које је изменом оснивачког акта утврђено да су од посебног значаја за националну мањину, национални савет:

1) именује најмање једног члана управног одбора установе, у складу са законом којим се уређује област културе;

2) даје мишљење о предложеним члановима управног одбора установе;

3) даје мишљење у поступку избора директора установе.

Ако је утврђено да је нека установа у области културе од посебног значаја за очување, унапређење и развој посебности и националног идентитета већег броја националних мањина, национални савети именују по једног члана управног одбора из става 3. тачка 1) овог члана.

Друга овлашћења у области културе

Члан 18

Национални савет:

- 1) утврђује које су установе и манифестације у области културе од посебног значаја за очување, унапређење и развој посебности и националног идентитета одређене националне мањине;
- 2) утврђује стратегију развоја културе националне мањине;
- 3) утврђује која су покретна и непокретна културна добра од посебног значаја за националну мањину;
- 4) покреће поступак пред надлежним органом или установом за утврђивање статуса законом заштићених покретних и непокретних културних добара од значаја за националну мањину;
- 5) предлаже предузимање мера заштите, санације и реконструкције културних добара из става 1. тачка 4) овог члана;
- 6) даје мишљења и предлоге у поступку израде просторних и урбанистичких планова у јединици локалне самоуправе у којој се налазе културна добра из става 1. тачка 3) овог члана;
- 7) предлаже обустављање извршења просторних и урбанистичких планова ако сматра да се тиме угрожавају културна добра из става 1. тачка 3) овог члана;
- 8) даје претходно мишљење надлежном органу у поступку издавања дозволе за премештање непокретног културног добра из става 1. тачка 3) овог члана на нову локацију;
- 9) даје мишљење у поступку оснивања или укидања библиотека или организационих јединица библиотека који имају фонд књига на језику националне мањине;
- 10) даје предлог за расподелу средстава која се додељују путем јавног конкурса из буџета Републике, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе установама, манифестацијама и удружењима националне мањине у области културе;
- 11) у координацији са другим националним саветима предлаже два, или највише двоструко већи број кандидата за избор два члана Националног савета за културу;
- 12) у координацији са другим националним саветима организује поступак предлагања кандидата за чланове Националног савета за културу;
- 13) одлучује о другим питањима која су му поверена законом.

4. Овлашћења у области обавештавања

Оснивачка права

Члан 19

Национални савет може да оснује установе и привредна друштва ради остваривања права на јавно информисање на језику националне мањине, односно фондације ради остваривања општекорисног циља унапређења јавног информисања на језику националне мањине, у складу са законом.

Акти о оснивању установе, привредног друштва односно фондације, која је издавач медија, морају бити усаглашени са законима којима се уређује област јавног информисања и медија.

Право предлагања члана Савета регулаторног тела за електронске медије

Члан 20

Национални савети су дужни да надлежној служби Народне скупштине, поднесу образложен предлог за два кандидата за члана Савета регулаторног тела за електронске медије, у складу са процедуром утврђеном законом који регулише избор чланова Савета регулаторног тела.

До предлога за два кандидата националних савета долази се заједничким договором националних савета.

Народна скупштина, на пленарној седници, гласањем бира једног кандидата за члана Савета регулаторног тела за електронске медије.

Друга овлашћења у области обавештавања

Члан 21

Национални савет:

- 1) доноси стратегију развоја информисања на језику националне мањине, у складу са стратегијом у области јавног информисања Републике Србије;
- 2) даје предлог за расподелу средстава за пројекте, који се прилажу на јавни конкурс који расписује орган јавне власти, ради подизања квалитета информисања припадника националних мањина;
- 3) даје предлоге и препоруке управним одборима и програмским саветима јавних медијских сервиса у вези са програмима на језицима националних мањина;
- 4) даје мишљење о кандидатима за одговорне уреднике програма на језицима националних мањина у јавним медијским сервисима, уколико јавни медијски сервис имају уреднике за програм на језицима националних мањина;
- 5) даје мишљење на извештај Програмског савета јавних сервиса у вези са програмским садржајима на језицима националних мањина.

5. Овлашћења у области службене употребе језика и писма

Члан 22

Национални савет:

- 1) утврђује традиционалне називе јединица локалне самоуправе, насељених места и других географских назива на језику националне мањине, ако је на подручју јединице

локалне самоуправе или насељеног места језик националне мањине у службеној употреби; називи које је утврдио национални савет постају називи у службеној употреби поред назива на српском језику и објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије", а у случају националних савета чије је седиште на територији Аутономне покрајине Војводине у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Ови називи објављују се и у локалном службеном гласилу;

2) предлаже надлежном органу истицање назива јединица локалне самоуправе, насељених места и других географских назива на језику националне мањине;

3) предлаже утврђивање језика и писма националне мањине као службеног језика и писма у јединици локалне самоуправе;

4) предлаже промену назива улица, тргова, градских четврти, заселака, других делова насељених места, као и установа за које је утврђено да су од посебног значаја за националну мањину;

5) даје мишљење у поступку утврђивања назива улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места, ако је на подручју јединице локалне самоуправе или насељеног места језик националне мањине у службеној употреби;

6) предлаже надлежном органу вршење надзора над службеном употребом језика и писма националне мањине;

7) иницира објављивање најважнијих закона Републике Србије на језику националне мањине који је у службеној употреби и пружа стручну и другу помоћ, у складу са својим могућностима, у поступку превођења;

8) предузима мере и активности за унапређење службене употребе језика и писма националне мањине;

9) одлучује о другим питањима из ове области која су му поверена законом.

Чл. 23 и 24*

(Престало да важи одлуком УС)

IV ОДНОС СА РЕПУБЛИЧКИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИМА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И ОРГАНИМА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Однос са Владом и органима државне управе

Члан 25*

Национални савет може поднети министарствима и посебним организацијама предлоге, иницијативе и мишљења о питањима у вези са вршењем овлашћења предвиђених овим законом.

Пре разматрања и одлучивања о питањима из области из члана 2. овог закона, органи из става 1. овог члана затражиће мишљење националних савета.

Национални савет може поднети иницијативу Влади за укидање, односно поништење прописа министарстава и посебних организација, који нису у складу са одредбама овог закона и других закона и прописа који се односе на националне мањине.

Однос са органима аутономне покрајине и органима јединице локалне самоуправе

Члан 26*

Национални савети дају предлоге, иницијативе и мишљења о питањима која се односе на положај националних мањина и на очување посебности националних мањина органима аутономне покрајине и органима јединице локалне самоуправе.

Национални савет је дужан да органима аутономне покрајине у чији делокруг спадају области у којима се остварују овлашћења предвиђена овим законом, најкасније у року од десет дана, достави тражене податке, списе и исправе.

V МЕЂУНАРОДНА И РЕГИОНАЛНА САРАДЊА

Члан 27*

Национални савет, у складу са законом, сарађује са међународним и регионалним организацијама које се баве питањима права припадника националних мањина, са организацијама и установама у матичним државама, као и са националним саветима или сличним телима националних мањина у другим државама.

Сарадња из става 1. овог члана мора се спроводити у складу са Уставом и законом Републике Србије и уз поштовање територијалног јединства и правног поретка Републике Србије.

Представници националног савета учествују у преговорима или се консултују поводом преговора о закључивању билатералних споразума са матичним државама, у делу који се непосредно односи на права националних мањина.

Представници националних савета учествују у раду мешовитих међудржавних тела чији је задатак да надзиру спровођење билатералних међудржавних споразума о заштити права одређене националне мањине.

Члан 28

Представници националних мањина, преко Савета Републике Србије за националне мањине, учествују у поступку закључивања, односно приступања, међународним или регионалним споразумима који се односе на положај и заштиту права националних мањина.

VI ИЗБОР НАЦИОНАЛНИХ САВЕТА

1. Заједничке одредбе

Члан 29

Чланови националног савета бирају се на непосредним изборима или путем електорске скупштине.

Непосредни избори за чланове националних савета одржавају се када је 24 часа пре расписивања избора у посебан бирачки списак националне мањине уписано више од 40% припадника националне мањине према последњем попису становништва.

Ради утврђивања да ли су испуњени услови за непосредне изборе, Министарство привремено закључује посебне бирачке спискове националних мањина 24 часа пре расписивања избора.

Избори путем електорске скупштине одржавају се ако нису испуњени услови за непосредне изборе и ако се после распуштања националног савета нови избори расписују у року од 60 дана од распуштања.

Принципи избора националних савета

Члан 30

Избори за национални савет заснивају се на принципима слободе избора, једнакости изборног права, периодичности избора и принципу тајног гласања.

Посебна начела избора су добровољност, пропорционалност и демократичност.

Изборно право

Члан 31

Изборно право припадника националних мањина за избор националних савета укључује права припадника националне мањине да: бира чланове националног савета, буде биран за члана националног савета, предлаже кандидате за чланове националног савета, буде информисан о изборима за националне савете, о кандидатима за чланове националног савета, као и о њиховим програмима, буде уписан у посебан бирачки списак националне мањине, гласа за избор националног савета и право на заштиту права везаних за избор националног савета.

Активно бирачко право

Члан 32

Припадник националне мањине стиче право да бира чланове националног савета ако испуни Уставом и законом прописане опште услове за стицање активног бирачког права. Посебан услов за стицање активног бирачког права за избор чланова националног савета је упис у посебан бирачки списак националне мањине, у складу са одредбама овог закона. Посебан услов за стицање активног бирачког права за избор националног савета националне мањине путем електорске скупштине је статус електора, који се стиче према одредбама овог закона.

Пасивно бирачко право

Члан 33

За члана националног савета може бити биран припадник националне мањине који испуњава услове из члана 32. овог закона и не обавља функцију судије, тужиоца или судије Уставног суда.

Посебне одредбе о гласању

Члан 34

Гласање за избор чланова националног савета организује се само на територији Републике Србије.

Расписивање избора

Члан 35

Изборе за чланове националног савета одлуком расписује министар.

Одлука о расписивању избора за чланове свих националних савета доноси се најраније 120, а најкасније 90 дана пре истека мандата националног савета који је последњи конституисан.

Кад је национални савет распуштен, нови избори за његове чланове расписују се у року од 60 дана од распуштања и тако да се одрже у наредних 45 дана. Изузетно, ако је од распуштања националног савета до истека мандата националног савета остало мање од годину дана, министар расписује нове изборе за чланове националног савета истовремено када расписује и изборе за чланове свих националних савета и тако да се они одрже истог дана.

Избори се не расписују ако национални савет буде распуштен због обустављања поступка избора чланова националног савета или због тога што је број његових чланова смањен испод половине, јер на изборним листама нема кандидата за које подносиоци изборних листа нису добили мандат.

Одлука о расписивању избора садржи: начин избора (непосредни избори или избори путем електорске скупштине), број чланова националног савета који се бира, одредбе о започињању рокова за изборне радње и дан одржавања избора.

Одлука о расписивању избора објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије" и доставља Републичкој изборној комисији.

Време одржавања избора

Члан 36

Избори за чланове свих националних савета, па и за чланове првог сазива националног савета, одржавају се истог дана, изузев када се после распуштања националног савета нови избори расписују у року од 60 дана од распуштања.

Избори морају бити одржани најкасније 15 дана пре истека мандата националног савета који је последњи конституисан.

Трошкови избора

Члан 37

Финансијска средства за спровођење избора националног савета обезбеђују се из буџета Републике Србије, према спецификацији укупних планираних трошкова коју споразумно утврђују Министарство и Републичка изборна комисија.

Обустављање поступка избора националног савета

Члан 37а

Министарство решењем обуставља поступак избора националног савета ако није потврђен овим законом прописан најмањи број електора. Решење се доноси 25 дана пре електорске скупштине и објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор у року од 24 часа од објављивања решења. Управни суд је дужан да о тужби одлучи у року од 48 часова од пријема тужбе.

Органи за спровођење избора решењем обустављају поступак избора националног савета ако:

- 1) електорској скупштини не присуствује овим законом прописан најмањи број електора;
- 2) се за избор чланова националног савета не пријави ниједна изборна листа;
- 3) ниједна пријављена изборна листа не буде проглашена;
- 4) из овим законом прописаних разлога не буде утврђена збирна изборна листа.

Када решење о обустављању поступка избора националног савета које је донео орган за спровођење избора постане правноснажно, о њему се обавештава Министарство.

Организовање избора

Члан 38

Све послове организовања и спровођења избора за националне савете обављају Министарство и органи за спровођење избора, у складу са овим законом.

Обавезе медија у вези са изборима националних савета

Члан 39

Медији извештавају о изборима националних савета у складу са законима којима се регулише област јавног информисања и законима којима се регулише изборни поступак.

Распуштање националног савета и привремени орган управљања

Члан 40

Министарство распушта национални савет:

- 1) ако нов сазив националног савета не буде конституисан у року од 30 дана од утврђивања коначних резултата избора;
- 2) ако поступак избора националног савета буде обустављен;
- 3) ако национални савет не заседа дуже од шест месеци;
- 4) ако национални савет не изабере председника националног савета у року од 30 дана од конституисања националног савета или од престанка функције ранијем председнику;
- 5) ако се број чланова националног савета смањи испод половине, јер на изборним листама нема кандидата за које подносиоци изборних листа нису добили мандат.

Национални савет је распуштен када Министарство о томе донесе решење.

Решење о распуштању националног савета је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство решењем образује привремени орган управљања националног савета из реда чланова националног савета, водећи рачуна о заступљености изборних листа са којих су избрани чланови националног савета. Привремени орган управљања националног савета чине председник и четири члана.

До конституисања новог сазива националног савета текуће и неодложне послове у вези са вршењем овлашћења националног савета предвиђених овим законом врши привремени орган управљања националног савета.

Решење којим се образује привремени орган управљања националног савета је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Привремени орган управљања националног савета не образује се када национални савет буде распуштен због обустављања поступка избора националног савета или због тога што је број његових чланова смањен испод половине.

Мандат чланова националног савета и престанак чланства у националном савету

Члан 41

Члану националног савета мандат траје колико траје мандат националног савета у који је изабран.

Члану националног савета мандат престаје пре истека мандата националног савета у који је изабран:

- 1) подношењем оставке;
- 2) губитком једног од општих услова за стицање активног бирачког права;
- 3) ако дуже од годину дана не присуствује седницама националног савета;
- 4) ако му престане пребивалиште на територији Републике Србије;
- 5) ако је коначном одлуком надлежног органа брисан из посебног бирачког списка националне мањине;
- 6) ако је правноснажном пресудом осуђен за кривично дело на казну затвора у трајању дужем од шест месеци;
- 7) у случају смрти.

Члан националног савета дужан је да овери оставку код органа надлежног за оверу потписа и да је националном савету поднесе у року од три дана од овере, непосредно или поштом препоручено.

Престанак мандата члану националног савета констатује национални савет на првој наредној седници након пријема обавештења о наступању разлога за престанак мандата.

О престанку мандата члану националног савета пре истека мандата националног савета у коме је члан, председник националног савета обавештава Републичку изборну комисију и Министарство.

Када члану националног савета престане мандат пре истека мандата националном савету у коме је члан, мандат се додељује првом следећем кандидату са изборне листе на којој се налазио члан којем је престао мандат.

Члан националног савета бира се на четири године и може поново бити биран за члана националног савета.

Члану националног савета престаје мандат конституисањем новог сазива националног савета.

Члан 42

(Брисано)

Примена других прописа

Члан 43

На избор националног савета и питања која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе закона којима се уређује избор народних посланика и закона којим се уређује управни спор.

На питања поступања у управним стварима која нису другачије уређена овим законом примењују се одредбе закона који уређује општи управни поступак.

2. Непосредни избори чланова националних савета

Бирачки спискови

Члан 44

Посебан бирачки списак националне мањине (у даљем тексту: посебан бирачки списак) образује Министарство, на захтев за образовање посебног бирачког списка, који мора да подржи најмање 5% пунолетних припадника националне мањине према последњем попису становништва, с тим да њихов број не може да буде мањи од 300.

Изјава о подржавању захтева за образовање посебног бирачког списка даје се на прописаном обрасцу и оверава код органа надлежног за оверу потписа.

Облик и садржину обрасца изјаве о подржавању захтева за образовање посебног бирачког списка прописује министар.

О захтеву за образовање посебног бирачког списка Министарство одлучује решењем.

Министарство одбија захтев за образовање посебног бирачког списка ако се подносилац захтева не сматра националном мањином у складу са законом или ако захтев није подржао потребан број припадника националне мањине.

Решење Министарства донето по захтеву за образовање посебног бирачког списка је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Захтев и овера потписа не подлежу плаћању такси.

Члан 45

Министарство обавештава путем средстава јавног информисања припаднике националне мањине из члана 44. овог закона да је почело образовање посебног бирачког списка.

Члан 46

(Брисан)

Општа правила о посебном бирачком списку

Члан 47

Посебан бирачки списак је службена евиденција у коју се уписују припадници националне мањине који имају бирачко право.

Посебан бирачки списак је сталан и редовно се ажурира.

Припадник националне мањине уписује се у посебан бирачки списак искључиво на лични захтев.

Члан 48

Посебан бирачки списак води Министарство.

Вођење посебног бирачког списка обухвата: анализирање података из посебног бирачког списка и предузимање мера ради међусобне усклађености и тачности података и упис и промене у посебном бирачком списку (брисање, измене, допуне или исправке) од закључења посебног бирачког списка и вршење других послова прописаних овим законом.

У делу посебног бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе упис и промене у посебном бирачком списку (брисање, измене, допуне или исправке) врши општинска, односно градска управа, као поверен посао, до закључења посебног бирачког списка. У јединици локалне самоуправе у којој је у службеној употреби и језик и писмо националне мањине за коју се води посебан бирачки списак, упис и промене у посебном бирачком списку врше се и на њеном језику и писму, у складу са законом.

Посебни бирачки спискови воде се и ажурирају као јединствена електронска база података.

Промене у посебном бирачком списку врше се по службеној дужности или на захтев.

Министарство преузима податке из јединственог бирачког списка који су потребни за ажурирање и вршење промена по службеној дужности у посебном бирачком списку.

Нарочито осетљиви подаци обрађују се у складу са законом.

О свакој промени која се врши на основу података из става б. овог члана доноси се решење.

Члан 49

(Брисан)

Члан 50

Посебан бирачки списак садржи: редни број, име и презиме бирача, име једног од родитеља бирача, националну припадност бирача, јединствени матични број грађана, датум и место рођења бирача, пол бирача, место пребивалишта и адресу бирача, јединицу локалне самоуправе у којој бирач има место пребивалишта и место боравишта за интерно расељена лица.

Члан 51

Подаци из посебног бирачког списка уживају посебну заштиту.

Забрањено је и кажњиво свако коришћење података из посебног бирачког списка, изузев у сврху избора и у сврху остваривања других права националних мањина, ако је то прописано законом.

Члан 52

Припадници националне мањине уписују се у посебан бирачки списак када испуне опште услове за стицање бирачког права прописане законом.

Припадник националне мањине може бити уписан у само један посебан бирачки списак. Сваки грађанин са бирачким правом, припадник националне мањине, може на посебном обрасцу писмено затражити да буде уписан у посебан бирачки списак.

Захтев за упис у посебан бирачки списак припадник националне мањине подноси органу управе јединице локалне самоуправе према месту пребивалишта, односно месту боравишта за интерно расељена лица, у писаној форми, на посебном обрасцу који прописује министар и својеручно га потписује.

Члан 53

Брисање из посебног бирачког списка врши се по службеној дужности или на захтев.

Брисање из посебног бирачког списка по службеној дужности врши се у случају смрти уписаног припадника националне мањине или ако уписани припадник националне мањине (у даљем тексту: бирач) изгуби бирачко право због тога што је престао да испуњава један од општих услова за стицање бирачког права прописаних законом.

Бирач подноси захтев за брисање из посебног бирачког списка органу управе јединице локалне самоуправе према месту пребивалишта, односно месту боравишта за интерно расељена лица, на посебном обрасцу који прописује министар, и својеручно га потписује.

Члан 54

(Брисан)

Члан 55

Министар ближе прописује начин вођења посебног бирачког списка и друга питања од значаја за потпуно, тачно и ажурно вођење посебног бирачког списка.

Члан 56

Ако у поступку уписа у посебан бирачки списак или брисања из списка, орган управе јединице локалне самоуправе који води бирачки списак одбије да изврши упис бирача у посебан бирачки списак или брисање из списка, бирач има право да поднесе жалбу Министарству. Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство доноси решење о жалби у року до 15 дана.

Члан 57

По закључењу посебног бирачког списка, упис, брисање, измене, допуне и исправке у посебном бирачком списку врши Министарство, на основу решења које доноси најкасније 72 часа пре дана одржавања избора.

Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 58

(Брисан)

Члан 59

Примену прописа којима се уређује вођење посебних бирачких спискова у јединицама локалне самоуправе надзире Министарство, преко управне инспекције.

Ако Министарство утврди да се посебан бирачки списак не води како је одређено законом и другим прописима, налаже надлежном органу да отклони утврђене неправилности.

Органи за спровођење избора

Члан 60

Непосредне изборе за чланове националног савета спроводе органи који спроводе изборе за народне посланике.

Рад органа за спровођење избора могу надгледати представници предлагача проглашених изборних листа.

Члан 61

(Брисано)

Надлежност Републичке изборне комисије

Члан 62

Надлежности Републичке изборне комисије (у даљем тексту: Комисија) су:

- 1) стара се о законитом спровођењу избора;
- 2) организује техничку припрему за изборе;
- 3) прати примену и даје објашњења у вези са применом овог закона, у вези са изборима;
- 4) прописује обрасце и правила за спровођење изборних радњи прописаних овим законом;
- 5) одређује бирачка места и објављује их у "Службеном гласнику Републике Србије", најкасније 20 дана пре одржавања избора;
- 6) образује бирачке одборе и именује председника и чланове бирачких одбора и њихове заменике;
- 7) припрема и оверава гласачке листиће;
- 8) утврђује да ли је изборна листа састављена и поднета у складу са овим законом и проглашава изборну листу;
- 9) утврђује збирну изборну листу;
- 10) доноси решење о обустављању избора чланова националног савета ако се за избор чланова националног савета не пријави ниједна изборна листа, ако ниједна пријављена изборна листа не буде проглашена и ако из овим законом прописаних разлога не буде утврђена збирна изборна листа;
- 11) одређује начин чувања и руковања изборним материјалом;
- 12) утврђује и објављује укупне и коначне резултате избора;
- 13) утврђује број мандата који припадају свакој изборној листи;

14) доставља податке органима који су надležни за прикупљање и обраду статистичких података;

15) доноси упутство за спровођење избора и врши друге послове прописане овим законом. Комисија је дужна да обрасце из става 1. тачка 4) овог члана објави у року од пет дана од доношења одлуке о расписивању избора.

За рад на спровођењу избора, члановима Комисије припада месечна накнада у износу две просечне зараде без пореза и доприноса исплаћене у Републици Србији у месецу који претходи месецу у којем је донета одлука о расписивању избора.

Чл. 63 и 64

(Брисано)

Састав бирачког одбора

Члан 65

Бирачки одбор чине председник и најмање четири члана.

Председник и чланови бирачког одбора имају заменике.

Комисија образује бирачки одбор и именује председника, чланове и њихове заменике.

Чланови бирачког одбора, радних тела Комисије и стручни радници у Служби Народне скупштине који учествују у раду органа за спровођење избора имају право на накнаду за рад коју утврђује Комисија.

Надлежност бирачког одбора

Члан 66

Бирачки одбор непосредно спроводи гласање на бирачком месту, обезбеђује правилност и тајност гласања, утврђује резултате гласања на бирачком месту и обавља друге послове одређене овим законом.

Бирачки одбор се стара о одржавању реда на бирачком месту за време гласања.

Ближа правила о раду бирачког одбора прописује Комисија.

Бирачка места

Члан 67

Гласање на изборима одвија се на бирачким местима која утврђује Комисија.

Одређивање бирачких места

Члан 68

Бирачко место одређује се за гласање најмање 100, а највише 2.500 бирача уписаних у посебне бирачке спискове.

Изузетно, бирачко место може се одредити и за гласање мање од 100 бирача ако би, због удаљености или неповољног географског положаја, бирачима било знатно отежано гласање на другом бирачком месту.

За бирачка места се, по правилу, одређују просторије у јавној својини, а само изузетно и просторије у приватној својини.

Бирачко место не може да буде у објекту који је у својини политичке странке или који користи политичка странка, као ни објекту који је у својини кандидата за члана националног савета или члана његове породице. Под чланом породице кандидата подразумевају се његови родитељи, деца и супружник.

Приликом одређивања бирачког места, водиће се рачуна да бирачко место буде приступачно особама са инвалидитетом.

Члан 69

(Брисано)

Уређење бирачког места

Члан 70

Правила у вези са уређењем бирачког места утврђује Комисија.

Кандидовање - изборне листе

Члан 71

Изборне листе могу, под условима прописаним овим законом, предложити група бирача уписаних у посебан бирачки списак, удружења чији се циљеви остварују у области заштите права националне мањине и регистроване политичке странке националне мањине (у даљем тексту: предлагач).

Групу бирача образује најмање три бирача писменим споразумом овереним код органа надлежног за оверу потписа. Споразум о образовању групе бирача садржи циљеве образовања групе бирача, податке о лицима која су је образовала (име и презиме, јединствен матични број грађана и пребивалиште, према подацима из личне карте). Споразумом се обавезно одређује лице које заступа групу грађана.

Изборну листу својим потписима мора подржати најмање 1%, а не мање од 50 бирача уписаних у посебан бирачки списак.

Бирач може својим потписом подржати изборну листу само једног предлагача.

Потписи за подршку треба да су оверени код органа надлежног за оверу потписа. Овера потписа не подлеже плаћању такси.

Изборну листу може поднети заступник предлагача изборне листе или лице које он овласти.

Лице које је овлашћено да поднесе изборну листу, овлашћено је и да у име предлагача изборне листе врши све друге радње у изборима, ако предлагач изборне листе друкчије не одреди.

Изборна листа - структура

Члан 72

На изборној листи мора да се налази најмање једна трећина кандидата од броја чланова националног савета који се бира, а највише онолико кандидата колико се чланова националног савета бира.

Кандидат може бити само оно лице које је уписано у посебан бирачки списак.

Име и презиме кандидата наводе се у изборној листи према српском правопису и ћириличким писмом, а могу да буду наведени и према правопису и писму националне мањине, при чему редослед одређује предлагач.

Носиоца изборне листе и редослед кандидата одређује предлагач.

На изборној листи међу свака три кандидата по редоследу на листи (прва три места, друга три места и тако до краја листе) мора бити најмање по један кандидат - припадник оног пола који је мање заступљен на листи.

Повлачење изборне листе

Члан 73

Предлагач изборне листе може повући изборну листу најкасније до дана утврђивања збирне изборне листе.

Назив изборне листе

Члан 74

Изборна листа има назив који одређује предлагач изборне листе.

Ако изборну листу предлаже група бирача, назив изборне листе садржи назив утврђен споразумом о образовању групе бирача. У назив изборне листе може се укључити име и презиме лица које група бирача одреди као носиоца изборне листе. Назив изборне листе групе бирача не може да садржи речи "удружење" и "странка" ни у једном падежу, нити назив регистрованог удружења или регистроване политичке странке.

Ако изборну листу предлаже удружење, назив изборне листе може да садржи назив удружења, који се наводи према називу удружења из акта о његовој регистрацији. У назив изборне листе може се укључити и име и презиме лица које удружење одреди као носиоца изборне листе.

Ако изборну листу предлаже политичка странка националне мањине, назив изборне листе мора да садржи назив политичке странке из акта о њеној регистрацији. У назив изборне листе може се укључити и име и презиме лица које политичка странка националне мањине одреди као носиоца изборне листе.

Назив изборне листе коју предлаже група бирача или удружење не може да упућује на назив цркве и верске заједнице.

Назив изборне листе наводи се на српском језику и ћириличким писмом, а може се навести и на језику и писму националне мањине.

Члан 75

(Брисано)

Подношење изборне листе

Члан 76

Изборна листа подноси се Комисији најкасније 15 дана пре одржавања избора.

Уз изборну листу, Комисији се подноси:

- 1) оверена изјава кандидата да прихвата кандидатуру за члана националног савета;
- 2) сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе;
- 3) овлашћење лица које је предлагач овластио да поднесе изборну листу;
- 4) оверене изјаве бирача да подржавају изборну листу;
- 5) списак бирача који подржавају изборну листу, израђен у писменом и електронском облику (цд или двд), тако да списак у оба облика буде истоветан, а који потписује лице које подноси изборну листу;
- 6) оверен споразум о образовању групе бирача, ако изборну листу предлаже група бирача;
- 7) оверена копија статута удружења, ако изборну листу предлаже удружење.

Проглашење изборне листе

Члан 77

Комисија проглашава изборну листу предлагача одмах по пријему изборне листе и пратеће документације, а најкасније у року од 24 часа од пријема изборне листе.

Решење о проглашењу изборне листе из става 1. овог члана Комисија доставља без одлагања предлагачу.

Недостаци изборне листе

Члан 78

Када Комисија утврди да изборна листа није поднета благовремено, донеће решење о одбацивању изборне листе.

Када Комисија утврди да изборна листа садржи недостатке који онемогућују проглашење изборне листе, донеће, у року од 24 часа од пријема изборне листе, закључак којим се предлагачу изборне листе налаже да, најкасније у року од 48 часова од часа достављања закључка, отклони те недостатке. У закључку се предлагачу изборне листе указује на начин отклањања недостатака.

Када Комисија утврди да изборна листа садржи недостатке, односно ако утврди да недостаци нису отклоњени, или нису отклоњени у прописаном року, донеће у наредних 48 часова решење о одбијању проглашења изборне листе.

Збирна изборна листа

Члан 79

Збирну изборну листу утврђује Комисија, за сваку националну мањину посебно, десет дана пре одржавања избора.

Збирна изборна листа укључује све изборне листе за сваку националну мањину, са личним именима свих кандидата и подацима о години рођења, занимању и пребивалишту.

Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редоследу проглашења изборне листе.

Збирну изборну листу за сваку националну мањину Комисија објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Предлагач изборне листе има право да, у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе изврши, преко лица које овласти, увид у документацију која је поднета уз проглашене изборне листе.

Комисија не утврђује збирну изборну листу ако број кандидата на проглашеним изборним листама буде мањи од броја чланова националног савета који се бира.

Члан 80

Министарство решењем закључује посебан бирачки списак 15 дана пре одржавања избора. Решењем о закључењу посебног бирачког списка утврђује се укупан број бирача за сваку националну мањину, као и број бирача по бирачким местима, и то укупно за свако бирачко место и разврстано по националним мањинама.

Министарство објављује у "Службеном гласнику Републике Србије" решење о закључењу посебног бирачког списка у року од 24 часа од доношења решења и доставља га Комисији. Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор у року од 24 часа од објављивања решења.

Управни суд је дужан да о тужби одлучи у року од 48 часова од пријема тужбе.

Министарство саставља оверене изводе из посебног бирачког списка за свако бирачко место и доставља их Комисији у року од 48 часова од закључења посебног бирачког списка.

Извод из посебног бирачког списка, осим података из члана 50. овог закона, садржи назив органа који га је сачинио, датум сачињавања и ознаку бирачког места за које је извод сачињен.

Министарство доставља Комисији сва решења о уписима, брисањима, изменама, допунама и исправкама у посебном бирачком списку које је донело од закључења бирачког списка до 72 часа пре дана одржавања избора.

Комисија узима у обзир само она решења Министарства која је примила најмање 48 часова пре дана избора и на основу њих уноси промене у изводе из посебног бирачког списка и одмах потом утврђује и у "Службеном гласнику Републике Србије" објављује коначан број бирача за сваку националну мањину, као и број бирача по бирачким местима, и то укупан за свако бирачко место и разврстан по националним мањинама.

Члан 81

Републички органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе, јавне установе и други органи дужни су да, на захтев бирача, одмах издају јавне исправе битне за остваривање бирачког права, а најкасније наредног дана од дана подношења захтева.

Члан 82

Министарство и органи јединица локалне самоуправе дужни су да овлашћеним представницима подносилаца потврђених изборних листа омогуће увид у посебан бирачки

списак, као и увид у службену документацију на основу које орган надлежан за вођење посебног бирачког списка врши упис, брисање, измене, допуне или исправке бирачког списка.

Увид се врши у службеним просторијама органа код којих се службена документација налази.

Члан 83

(Брисан)

Спровођење избора

Гласање

Члан 84

Бирач гласа на бирачком месту на коме је уписан у извод из посебног бирачког списка. Изузетно, бирач може да гласа и изван бирачког места из става 1. овог члана на начин утврђен Законом о избору народних посланика.

Начин гласања изван бирачког места и број бирача који су тако гласали, уноси се у записник о раду бирачког одбора.

Обавештавање бирача о гласању

Члан 85

Сваком бирачу обавезно се, најкасније пет дана пре дана одржавања избора, доставља обавештење о дану и времену одржавања избора, са бројем и адресом бирачког места на коме гласа и бројем под којим је уписан у извод из посебног бирачког списка.

Обавештење из става 1. овог члана бирачима доставља орган надлежан за вођење бирачког списка.

Начин гласања

Члан 86

Бирач гласа лично.

Бирач у току одржавања избора може гласати само једанпут.

Гласање је тајно.

Гласа се на овереним гласачким листићима.

На бирачком месту и на 50 метара од бирачког места забрањено је истицање сваког пропагандног материјала.

Ако се у току гласања наруше правила из ст. 1. до 4. овог члана, бирачки одбор се распушта, а гласање на том бирачком месту се понавља.

На бирачком месту забрањено је коришћење мобилних телефона и других средстава веза и комуникација.

Ближа упутства о мерама којима се обезбеђује тајност гласања утврђује Комисија.

Време гласања на бирачком месту

Члан 87

Бирачка места се отварају у 7,00 часова, а затварају у 20,00 часова. У току тог времена бирачко место мора бити непрекидно отворено.

Бирачима који су се затекли на бирачком месту у тренутку затварања омогућиће се да гласају.

За време гласања чланови бирачког одбора или њихови заменици морају бити на бирачком месту.

Одржавање реда на бирачком месту

Члан 88

Ако се на бирачком месту наруши ред, бирачки одбор може прекинути гласање док се ред не успостави. Разлози и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора.

Ако је гласање прекинуто дуже од једног часа, продужава се за онолико времена колико је прекид трајао.

У просторији у којој се обавља гласање може бити присутан само онолики број бирача колико има обезбеђених места за тајност гласања.

Забрањено је задржавање на бирачком месту лица која, у складу са овим законом, немају права и дужности у вези са спровођењем избора.

Припадници полиције на дужности могу ући на бирачко место само ако су на бирачком месту нарушени ред и мир, на позив председника бирачког одбора.

Због повреде одредаба ст. 1. до 5. овог члана може се поднети приговор Комисији, која одлучује да ли ће се гласање на том бирачком месту поновити.

Изборни материјал

Језик и писмо изборног материјала

Члан 89

Целокупан изборни материјал и документација штампају се двојезично, на српском језику и ћириличком писму и на језику и писму националне мањине чији национални савет се бира, ако су њен језик и писмо у службеној употреби у најмање једној јединици локалне самоуправе.

Гласачки листић

Члан 90

Гласачки листић садржи:

- 1) редни број испред назива изборне листе;
- 2) називе изборних листа, према редоследу утврђеном на збирној изборној листи, са личним именом првог кандидата на изборној листи;

3) напомену да се гласа само за једну изборну листу, заокруживањем редног броја испред назива те листе.

Гласачке листиће припрема и оверава Комисија.

Комисија утврђује број гласачких листића, који мора бити једнак броју бирача уписаних у посебан бирачки списак.

Гласачки листићи штампају се на једном месту, на хартији заштићеној воденим жигом.

Предлагач изборне листе доставља Комисији име лица које има право да присуствује штампању, бројању, паковању гласачких листића и њиховом достављању органима надлежним за спровођење избора.

Комисија ближе прописује облик и изглед гласачких листића, начин и контролу њиховог штампања и достављање и руковање гласачким листићима.

Комисија је дужан да за сваки бирачки одбор благовремено припреми материјал за гласање, а нарочито потребан број гласачких листића, збирну изборну листу, извод из посебног бирачког списка и образац записника о раду бирачког одбора.

Примопредаја изборног материјала обавља се најкасније 48 часова пре дана одржавања избора.

Управа јединице локалне самоуправе, стара о уређивању бирачких места и припрема за сваки бирачки одбор потребан број гласачких кутија са прибором за њихово печатење и прибором за писање.

На дан гласања, пре почетка гласања, бирачки одбор утврђује да ли је изборни материјал за то бирачко место потпун и исправан, да ли је бирачко место уређено на начин којим се обезбеђује тајност гласања и да ли гласање може почети. Наведени подаци уносе се у записник о раду.

Збирна изборна листа сваке националне мањине мора за време гласања бити видно истакнута на бирачком месту.

Представници предлагача изборних листа имају право увида у изборни материјал. Увид се врши у просторијама Комисије. Увид у изборни материјал може се извршити у року од пет дана од дана гласања.

Чување изборног материјала

Члан 91

Изборни материјал чува се најмање четири године.

Комисија прописује начин увида и чувања изборног материјала.

Гласање

Члан 92

Бирачки одбор проверава гласачку кутију у присуству бирача који први дође на бирачко место. Провером се утврђује да ли је гласачка кутија исправна, празна и погодна да обезбеди сигурност и тајност садржине гласачких листића. Резултат контроле уписује се у контролни лист, који потписују чланови бирачког одбора и бирач који је први дошао на бирачко место.

У гласачку кутију убацује се контролни лист, а затим се она у присуству првог бирача печати, што се уноси у записник о раду бирачког одбора.

По отварању гласачке кутије, најпре се проверава да ли у њој постоји контролни лист. Ако у гласачкој кутији нема контролног листа, бирачки одбор се распушта и именује се нови, а гласање на том бирачком месту се понавља.

Образац контролног листа и начин печатења гласачке кутије прописује Комисија.

Ток гласања

Члан 93

Бирач саопштава бирачком одбору своје лично име и предаје обавештење о гласању, а личном картом или другом исправом доказује свој идентитет.

Бирач не може гласати без подношења доказа о свом идентитету. Председник или члан бирачког одбора, пошто утврди идентитет бирача, заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из посебног бирачког списка и објашњава му начин гласања.

Бирач потписује бирачки списак и преузима гласачки листић.

Сваком бирачу који је приступио гласању и примио гласачки материјал, специјалним спрејом ће бити обележен кажипрст десне руке, као знак да је већ гласао. Ознака на кажипрсту траје најмање 24 часа.

Чланови бирачког одбора не смеју ни на који начин утицати на одлуку бирача.

Чланови бирачког одбора дужни су да бирачу, на његов захтев, објасне начин гласања.

Чланови бирачког одбора дужни су да нарочито пазе да нико не омета бирача приликом попуњавања гласачког листића и да у потпуности буде обезбеђена тајност гласања.

На дан избора не могу се вршити никакве промене у изводима из посебних бирачких спискова.

Ако се у току гласања повреде одредбе ст. 5. до 8. овог члана, Комисија распушта бирачки одбор, образује нови бирачки одбор и одређује понављање гласања на том бирачком месту.

Начин гласања

Члан 94

Бирач може гласати само за једну изборну листу. Глас се заокруживањем редног броја испред назива изборне листе за коју се гласа.

Бирач сам пресавија гласачки листић тако да се не види како је гласао и ставља га у гласачку кутију, а затим напушта бирачко место.

На гласање изван бирачког места сходно се примењују правила о избору народних посланика.

Утврђивање резултата избора

Утврђивање резултата избора на бирачком месту

Члан 95

По завршеном гласању, бирачки одбор приступа утврђивању резултата гласања на бирачком месту.

Бирачки одбор утврђује број неупотребљених гласачких листића, ставља их у посебан омот који печати и број уноси у записник.

На основу извода из посебног бирачког списка, бирачки одбор утврђује укупан број бирача који су гласали.

Кад се гласачка кутија отвори, после провере контролног листа, важећи гласачки листићи одвајају се од неважећих и број неважећих листића се уноси у записник.

Неважећи гласачки листић је непопуњени гласачки листић, листић који је попуњен тако да се не може утврдити за коју се изборну листу гласало и листић на коме је заокружено више од једне изборне листе.

Ако је на гласачком листићу заокружено име и презиме првог кандидата на изборној листи или је заокружен назив или део назива изборне листе, односно, ако су истовремено заокружени редни број и назив изборне листе и име и презиме првог кандидата, такав изборни листић сматра се важећим.

Ако се утврди да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали, бирачки одбор се распушта и именује нови, а гласање на том бирачком месту се понавља.

После утврђивања резултата гласања, бирачки одбор у записник о свом раду уноси: број примљених гласачких листића, број неупотребљених гласачких листића, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића, број гласова датих за сваку изборну листу, број бирача према изводу из бирачког списка и број бирача који су гласали.

У записник о раду бирачког одбора уносе се и примедбе и мишљења чланова бирачког одбора, предлагача изборних листа, као и све друге чињенице од значаја за гласање.

Записник о раду бирачког одбора потписују сви чланови бирачког одбора.

Записник о раду бирачког одбора

Члан 96

Записник о раду бирачког одбора саставља се на прописаном обрасцу који се штампа у шест примерака.

Први примерак записника са изборним материјалом доставља се Комисији.

Други примерак записника истиче се на бирачком месту на јавни увид.

Преостала четири примерка записника уручују се представницима предлагача изборних листа које су освојиле највећи број гласова на том бирачком месту и то одмах уколико предлагач изборне листе има представника у бирачком одбору, а уколико га нема, представник предлагача изборне листе може преузети примерак записника од Комисије у року од 12 часова од завршетка гласања.

Остали предлагачи изборних листа имају право да, у року од 12 часова од достављања материјала са бирачког места Комисије, од Комисије добију оверену фотокопију записника са бирачког места.

Достављање резултата гласања са бирачког места

Члан 97

По утврђивању резултата гласања, бирачки одбор без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од часа затварања бирачког места, доставља Комисији: записник о раду; извод из посебног бирачког списка; у посебним запечаћеним ковертама неупотребљене, неважеће и важеће гласачке листиће, као и преостали изборни материјал.

Утврђивање и објављивање резултата избора

Члан 97а

На основу записника о раду бирачких одбора, Комисија утврђује укупне резултате избора за сваки национални савет, и то:

- 1) број бирача уписаних у посебан бирачки списак;
- 2) број бирачких места на којима је обављено гласање;
- 3) укупан број бирача који су гласали;
- 4) број примљених гласачких листића;
- 5) број неупотребљених гласачких листића;
- 6) број употребљених гласачких листића;
- 7) број неважећих гласачких листића;
- 8) број важећих гласачких листића;
- 9) број гласова који су добиле изборне листе;
- 10) број мандата у националном савету који је добила свака од изборних листа.

Извештај са укупним резултатима избора Комисија објављује у "Службеном гласнику Републике Србије" у року од 96 часова од часа завршетка гласања.

Од завршетка гласања до објављивања резултата избора, Комисија објављује преко средстава обавештавања привремене податке о резултатима избора.

Расподела мандата по изборним листама

Члан 98

Свакој изборној листи припада број мандата сразмеран броју добијених гласова.

Комисија расподељује мандате применом система највећег количника.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила свака изборна листа, дели бројевима од један до закључно са бројем чланова националног савета који се бира.

Добијени количници разврставају се по величини, а у обзир се узима онолико највећих количника колико чланова националног савета се бира.

Ако две или више изборних листа добију исте количнике на основу којих се додељује један мандат, а нема више нерасподељених мандата, мандат ће се доделити изборној листи која је добила већи број гласова.

Када изборној листи припадне више мандата него што је на њој кандидата за чланове националног савета, мандат се додељује изборној листи која има следећи највећи количник.

Мандати који припадају изборној листи додељују се кандидатима са изборне листе према њиховом редоследу на изборној листи, почев од првог кандидата.

У року од три дана од утврђивања коначних резултата избора Комисија доноси решење о додели мандата чланова националног савета.

Решење се доставља Министарству и објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Против решења о додели мандата чланова националног савета може се покренути управни спор у року од 24 часа од објављивања решења.

Управни суд је дужан да о тужби одлучи у року од 48 часова од пријема тужбе.

Кандидатима којима су додељени мандати Комисија издаје уверење о избору за члана националног савета.

Члан 99

(Брисано)

3. Избор за чланове националних савета путем електорске скупштине

Члан 100

Електорска скупштина бира чланове националног савета ако нису испуњени услови за непосредне изборе и ако се после распуштања националног савета нови избори расписују у року од 60 дана од распуштања.

Поступак избора чланова националних савета путем електорске скупштине покреће се одлуком о расписивању избора.

Датум и место одржавања електорске скупштине објављује се у средствима јавног информисања, са јавним позивом свим електорима да благовремено поднесу потпуне писмене пријаве за учешће у електорској скупштини.

Члан 101

Право да буде електор има припадник националне мањине уписан у посебан бирачки списак чију кандидатуру писмено подржи најмање:

- 1) 20 припадника националне мањине уписаних у посебан бирачки списак, за националну мањину чији број према последњем попису становништва износи мање од 10.000 лица;
- 2) 30 припадника националне мањине уписаних у посебан бирачки списак, за националну мањину чији број према последњем попису становништва износи више од 10.000 лица, али мање од 20.000 лица;
- 3) 45 припадника националне мањине уписаних у посебан бирачки списак, за националну мањину чији број према последњем попису становништва износи више од 20.000 лица, али мање од 50.000 лица;
- 4) 60 припадника националне мањине уписаних у посебан бирачки списак, за националну мањину чији број према последњем попису становништва износи више од 50.000 лица, али мање од 100.000 лица;
- 5) 100 припадника националне мањине уписаних у посебан бирачки списак, за националну мањину чији број према последњем попису становништва износи више од 100.000 лица.

Потписи за подршку електора морају да буду оверени код органа надлежног за оверу потписа. Овера потписа не подлеже плаћању такси.

Члан 102

Кандидат за електора подноси Министарству електорску пријаву на потврђивање.

Електорска пријава садржи изјаву да се кандидат пријављује за електорску скупштину националне мањине и личне податке и оверене изјаве бирача да подржавају кандидатуру за електора, као и списак бирача који подржавају кандидатуру за електора израђен у писменом и електронском облику (цд или двд), тако да списак у оба облика буде истовестан, а који потписује лице које подноси електорску пријаву на потврђивање.

Припадник националне мањине може да подржи само једног електора.

Облик и садржину обрасца за прикупљање потписа бирача који подржавају електоре прописује министар.

Електорска пријава подноси се Министарству најкасније 30 дана пре електорске скупштине.

Министарство решењем одлучује о потврђивању електорске пријаве у року од 48 часова од пријема електорске пријаве.

Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор у року од 24 часа од пријема решења, а Управни суд одлучује о тужби у року од 48 часова.

Министарство упућује писмени позив на електорску скупштину свим електорима чија је електорска пријава потврђена.

Чл. 103 и 104

(Брисани)

Члан 105

Електорска скупштина се може одржати ако је присутно више од половине електора чије су електорске пријаве потврђене.

Изузетно од става 1. овог члана, електорска скупштина не одржава се ако за електорску скупштину не буде потврђено или ако електорској скупштини не присуствује:

- 1) најмање 20 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи мање од 10.000 лица;
- 2) најмање 30 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи више од 10.000 лица, али мање од 20.000 лица;
- 3) најмање 45 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи више од 20.000 лица, али мање од 50.000 лица;
- 4) најмање 60 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи више од 50.000 лица, али мање од 100.000 лица;
- 5) најмање 100 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи више од 100.000 лица.

Члан 106

Изборе на електорској скупштини спроводи одбор од три члана (у даљем тексту: Одбор), које именује Комисија међу познаваоцима изборних поступака.

Комисија именује Одбор у року од три дана од када од Министарства прими обавештење о томе да је за електорску скупштину потврђен довољан број електора прописан овим законом.

Одбор доноси и решење о обустављању избора националног савета ако електорској скупштини не присуствује овим законом прописан најмањи број електора, ако се за избор чланова националног савета не пријави ниједна изборна листа, ако ниједна пријављена изборна листа не буде проглашена и ако из овим законом прописаних разлога не буде утврђена збирна изборна листа.

Против сваког решења Одбора електор може да изјави жалбу Комисији у року од три часа од доношења решења.

Комисија одлучује о жалби у року од 12 часова од пријема жалбе.

Против решења Комисије може да се поднесе тужба Управном суду у року од три часа од пријема решења, а Управни суд одлучује о тужби у року од 12 часова.

Чланови Одбора имају право на накнаду за рад у Одбору, коју утврђује Комисија.

Члан 107

Електорска скупштина почиње свој рад тако што Одбор утврђује број присутних електора, уз помоћ списка електора чија је електорска пријава потврђена који доставља Министарство.

Члан 108

Електорска скупштина одлучује јавно, већином гласова присутних електора.

О избору чланова националног савета, електорска скупштина одлучује тајним гласањем.

Електорска скупштина може да одлучује тајним гласањем и о другим питањима, ако тако одлучи.

Спровођење избора

Члан 109

Електорска скупштина бира чланове националног савета из реда бирача уписаних у посебан бирачки списак.

Електорска скупштина бира чланове националног савета по пропорционалном систему.

Листу кандидата (у даљем тексту: листа) за чланове националног савета може да предложи једна четвртина присутних електора.

Уз листу кандидата прилаже се оверена изјава бирача о прихватању кандидатуре.

На листи међу свака три кандидата по редоследу на листи (прва три места, друга три места и тако до краја листе) мора бити најмање по један кандидат - припадник оног пола који је мање заступљен на листи.

Електор може својим гласом подржати само једну листу.

На листи мора да се налази најмање једна трећина кандидата од броја чланова националног савета који се бира, а највише онолико кандидата колико се чланова националног савета бира. Редослед кандидата одређује предлагач листе.

Електори гласају тајно, на унапред припремљеним листићима, на које уписују име носиоца, односно број листе.

Одбор расподељује мандате применом система највећег количника.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила свака листа, дели бројевима од један до закључно са бројем чланова националног савета који се бира.

Добијени количници разврставају се по величини, а у обзир се узима онолико највећих количника, колико чланова националног савета се бира.

Ако две или више листа добију исте количнике на основу којих се додељује један мандат, а нема више нерасподељених мандата, мандат ће се доделити листи која је добила већи број гласова.

Када листи припадне више мандата него што је на њој кандидата за чланове националног савета, мандат се додељује листи која има следећи највећи количник.

Мандати који припадају листи додељују се кандидатима са листе према њиховом редоследу на листи, почев од првог кандидата.

У року од три дана од утврђивања коначних резултата избора Одбор доноси решење о додели мандата чланова националног савета и доставља га Министарству и објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Кандидатима којима су додељени мандати Одбор издаје уверење о избору за члана националног савета.

VIa КОНСТИТУТИВНА СЕДНИЦА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА

Члан 109а

Конститутивну седницу националног савета сазива министар, тако да она буде одржана у року од 20 дана од утврђивања коначних резултата избора.

На конститутивној седници се потврђује мандат чланова националног савета.

Потврђивање мандата члана националног савета врши се на основу уверења о избору за члана националног савета и решења о додели мандата чланова националног савета.

Национални савет је конституисан потврђивањем мандата свих чланова националног савета.

Рад на конститутивној седници првог сазива националног савета уређује се привременим пословником који доноси Министарство. У одсуству својих правила, привремени пословник примењују и други национални савети.

Чл. 110 и 111

(Брисано)

VII ФИНАНСИРАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА

Члан 112

Национални савет усваја годишњи финансијски план и завршни рачун.

Саставни део завршног рачуна је годишњи финансијски извештај о извршењу плана, који садржи годишњи извештај о учинку програма, са образложењем.

Национални савет годишњи финансијски план усваја по програмском моделу у коме су приходи и расходи усклађени са овлашћењима националног савета.

Годишњи финансијски план се усваја по поступку и на начин предвиђен статутом националног савета и доставља се кориснику буџетских средстава код кога су опредељена средства за финансирање рада националних савета у року од пет дана од дана доношења.

Национални савет усваја годишњи финансијски извештај за статистичке потребе и финансијско извештавање ради уписа у регистар финансијских извештаја према прописима којима се уређује рачуноводство.

Национални савет, у року од 15 дана од дана доношења финансијског извештаја или завршног рачуна, примерак извештаја или рачуна доставља кориснику буџетских средстава код кога су опредељена средства за финансирање рада националних савета.

Коришћење средстава

Члан 113

Стечена средства, у складу са овим законом, могу се користити за финансирање редовне делатности и сталних трошкова националног савета.

У трошкове редовне делатности националног савета спадају:

- 1) финансирање или суфинансирање програма и пројеката у области образовања, културе, обавештавања и службене употребе језика и писма националне мањине;
- 2) финансирање рада установа, фондација и привредних друштава чији је оснивач или суоснивач национални савет или чија су оснивачка права делимично или у целини пренета на национални савет.

У сталне трошкове националног савета спадају:

- 1) трошкови за изнајмљивање и коришћење просторија националног савета;
- 2) зараде, порези и доприноси запослених у националном савету;
- 3) хонорари и доприноси за обављен рад за потребе националног савета;
- 4) путни трошкови и дневнице за службена путовања;
- 5) набавка канцеларијског материјала и опреме за рад националног савета;
- 6) књиговодствене услуге;
- 7) трошкови годишње ревизије;
- 8) трошкови одржавања интернет странице националног савета.

Средства за финансирање сталних трошкова националног савета не могу износити више од 50% средстава опредељених буџетом Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Врсте средстава

Члан 114

Средства за финансирање рада националних савета обезбеђују се из буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и буџета јединице локалне самоуправе, донација и осталих прихода.

Члан 115

За финансирање делатности националних савета средства се обезбеђују законом о буџету Републике Србије, односно одлукама о буџету АП Војводине и јединица локалне самоуправе.

Средства из става 1. овог члана која се обезбеђују у буџету Републике Србије распоређују се тако да се 30% распоређује у једнаким износима свим регистрованим националним саветима у Републици Србији, а остатак средстава (70%) сразмерно броју припадника одређене националне мањине коју национални савет представља према резултатима последњег пописа становништва, као и укупном броју установа, фондација и привредних друштава чији је оснивач или суоснивач национални савет или чија су оснивачка права делимично или у целини пренета на национални савет.

Одлуку о расподели средстава из буџета Републике Србије доноси буџетски корисник код кога су опредељена средства у буџету за финансирање рада националних савета, имајући у виду предлоге националних савета.

Националном савету се не могу дозначавати средства ако према финансијском плану расходи нису у сагласности са наменама предвиђеним чланом 113. овог закона, нити извршити пренос средстава у случају да национални савет има евидентиране основе и налоге о принудној наплати.

Критеријуме за расподелу средстава за финансирање делатности националних савета из буџета ближе уређује Влада, АП Војводина и јединица локалне самоуправе.

Средства из става 1. овог члана која се обезбеђују у буџету јединице локалне самоуправе, распоређују се, у складу са одлуком надлежног органа јединице локалне самоуправе, националним саветима који:

- 1) имају седиште на територији јединице локалне самоуправе;
- 2) представљају националне мањине које у становништву јединице локалне самоуправе достижу најмање 10% од укупног становништва;
- 3) представљају националне мањине чији је језик у службеној употреби на територији јединице локалне самоуправе.

Финансирање рада установа чија су оснивачка права пренета на националне савете

Члан 116

Финансирање рада установа или других организација чија су оснивачка права, делимично или у целини, пренета на националне савете врши се из истих извора и на основу истих норматива из којих су те установе или организације финансиране пре преношења оснивачких права на националне савете.

У уговору о преносу оснивачких права на националне савете уређују се финансијске обавезе претходног оснивача према установи или другој организацији чији оснивач постаје национални савет.

Национални савет може обезбедити допунска средства за рад и делатност установа и других организација чија оснивачка права су пренета на национални савет.

Рачун националног савета, обавеза вођења књиговодства и финансијска контрола

Члан 117

Национални савет има рачун евидентиран код филијале Управе за трезор преко кога се обављају све трансакције из примљених буџетских средстава.

Књиговодствене евиденције се воде по извору, висини и структури прихода и расхода, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и помоћне евиденције за потребе о извештавању о учинку програмских активности.

Књиговодствене евиденције прихода и расхода и помоћне евиденције програмских активности националног савета су предмет годишње ревизије у складу са прописима којима се уређује међународна рачуноводствена и ревизорска регулатива.

Национални савет је обавезан да води посебну евиденцију о својој имовини.

Национални савет је у обавези да квартално извештава надлежног корисника буџетских средстава о употреби средстава која су обезбеђена законом, односно одлуком о буџету за финансирање рада националних савета. Ако се у поступку ревизије, инспекцијске контроле, односно на основу кварталних извештаја утврди да национални савет није наменски користио средства из буџета, буџетски корисник који врши дотацију из буџета обуставља пренос средстава из буџета до отклањања неправилности.

Буџетски корисник који врши дотацију из буџета обавештава национални савет о обустави и налаже отклањање неправилности изнетих у мишљењу ревизора.

Рок за отклањање неправилности изнетих у мишљењу ревизора износи 60 дана од дана пријема обавештења о обустави преноса средстава од стране буџетског корисника који врши дотацију из буџета.

У случају да национални савет не отклони неправилности изнете у мишљењу ревизора, буџетски корисник који врши дотацију из буџета, умањиће средства опредељена за финансирање рада националног савета за наредну буџетску годину у односу на годину за коју је извршена ревизија. Износ умањења једнак је износу средстава за које национални савет није отклонио неправилности изнете у мишљењу ревизора.

Одговорно лице

Члан 118

Статутом националног савета одређује се лице одговорно за финансијско пословање, подношење извештаја и вођење књига националног савета.

Ако национални савет статутом не одреди одговорно лице, одговорним лицем ће се сматрати председник националног савета.

Буџетски фонд за националне мањине

Члан 119

Буџетским фондом за националне мањине (у даљем тексту: Фонд) управља Министарство.

Средства из Фонда додељују се путем јавног конкурса за финансирање програма и пројеката из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма националних мањина.

Поступак доделе средстава из Фонда и спровођења јавног конкурса ближе уређује Влада.

VIII НАДЗОР

Члан 120

Надзор над законитошћу рада и аката националних савета, у складу са Уставом и законом врше, у оквиру свог делокруга, министарства надлежна за послове у области управе, културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писама.

Национални савет је дужан да министарству које врши надзор над законитошћу рада и аката, на његов захтев, у року од осам дана достави тражене податке, списе и исправе.

За достављање тражених података, списка и исправа одговоран је председник националног савета.

Члан 121

Надлежно министарство ће покренути поступак за оцену уставности и законитости статута, прописа или другог општег акта националног савета пред Уставним судом, ако сматра да тај акт није у сагласности са Уставом и законом.

Члан 122

Ако нађе да појединачни акт националног савета против кога није обезбеђена судска заштита, није у сагласности са законом или другим прописом, односно са статутом, прописом или другим општим актом националног савета, надлежно министарство ће предложити националном савету да такав акт укине или поништи.

Ако национални савет не поступи по предлогу надлежног министарства из става 1. овог члана у року од 30 дана, надлежно министарство ће својим решењем укинути или поништити акт из става 1. овог члана.

IX КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 123

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се одговорно лице у надлежном органу:

- 1) ако не обезбеди достављање аката из члана 4в овог закона надлежном покрајинском органу управе;
- 2) не обезбеди тачност и ажурност бирачког списка у смислу члана 48. овог закона;
- 3) не спроведе или противно одредбама члана 48. овог закона спроведе упис или брисање бирача из посебног бирачког списка;
- 4) користи податке из посебног бирачког списка у сврхе за које то није дозвољено овим законом, супротно члану 51. овог закона.

Члан 124

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај лице које на бирачком месту користи пејџер, мобилни телефон и друга средства веза и комуникација, супротно члану 86. став 7. овог закона.

Члан 125

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај лице које изазове неред на бирачком месту, услед чега је гласање, у складу са чланом 88. овог закона, морало бити прекинуто.

Члан 126

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај правно или физичко лице које ремети или злоупотребљава право на коришћење националних симбола.

Члан 127

Новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара казниће се за прекршај национални савет ако:

- 1) не поступи по члану 4а став 1. овог закона;
- 2) не поступи по члану 6. став 6. овог закона;
- 3) се не објаве све одлуке и акти националног савета најкасније у року од десет дана од дана ступања на снагу, односно њиховог доношења, на интернет страници националног савета или на други начин одређен статутом (огласној табли, дневним новинама, или на други погодан начин) – (члан 8. став 2);
- 4) органима аутономне покрајине у чији делокруг спадају области у којима се остварују овлашћења националних савета предвиђена овим законом најкасније у року од десет дана, не доставе тражене податке, списе и исправе (члан 26. став 2);
- 5) супротно одредбама члана 120. став 2. овог закона у року од осам дана од дана достављања захтева, не достави министарству које врши надзор над законитошћу рада и аката националних мањина тражене податке, списе и исправе.

За прекршај из става 1. овог члана, новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај и одговорно лице у националном савету.

Члан 128

(Брисан)

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 129

У року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, министар доноси одлуку о расписивању избора за националне савете.

Од дана расписивања до дана одржавања избора из става 1. овог члана не може да протекне мање од 60 ни више од 90 дана.

Електорска скупштина ће се одржати у року који не може бити краћи од 60 дана, ни дужи од 90 дана од дана доношења одлуке из члана 100. став 2.

Начин спровођења избора одредиће се у складу са одредбама овог закона.

Члан 130

Национални савети су дужни да, у року од три месеца од дана њиховог конституисања, донесу нов статут или да постојећи статут и опште акте ускладе са одредбама овог закона.

Члан 131

Одредбе овог закона које се односе на право давања предлога или мишљења у поступку избора, односно именовања чланова тела које именује Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, примењиваће се од првог наредног поступка за избор, односно именовање чланова тих тела.

Члан 132

Министарство ће стални састав ЦИК-а именовати у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 133

Прописе из члана 4. став 4, члана 52. став 3, члана 55. и члана 102. став 4. овог закона, Министарство ће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 134

Извршни одбор Савеза јеврејских општина Србије врши функције националног савета, а председник Савеза јеврејских општина Србије је члан Савета Републике Србије за националне мањине.

Члан 135

Ако национални савет не утврди традиционалне називе из члана 22. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, традиционалне називе ће утврдити Влада, односно надлежни орган аутономне покрајине, ако национални савет има седиште на територији аутономне покрајине, у сарадњи са јединицама локалне самоуправе, организацијама националних мањина и стручњацима за језик, историју и географију те националне мањине.

Одредба из става 1. овог члана се не односи на националне савете који су традиционалне називе из члана 22. овог закона утврдили и објавили пре ступања на снагу овог закона.

Члан 136

Министарство може за поједине изборе да дозволи да се пребивалиште као услов за коришћење активног или пасивног бирачког права замени условом боравишта, ако је реч о лицима са пребивалиштем на подручју Косова и Метохије.

Члан 137

Ступањем на снагу овог закона врши се општи избор, односно реизбор свих националних савета.

Ако на дан расписивања избора за националне савете, национални савет није навршио половину мандата, његов мандат се обнавља и трајаће колико и мандати националних савета који се бирају.

Национални савети који су изабрани пре ступања на снагу овог закона, а чији је мандат истекао, настављају да раде до избора, односно конституисања националног савета према одредбама овог закона.

Члан 138

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

- 1) Члан 24. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02);
- 2) Правилник о начину рада скупштина електора за избор савета националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 41/02).

Члан 139

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

*Самостални чланови Закона о изменама и допунама
Закона о националним саветима националних мањина
("Сл. гласник РС", бр. 55/2014)*

Члан 67

Одредбе овог закона о броју пунолетних припадника националне мањине који морају да подрже захтев за образовање посебног бирачког списка примењују се на националне мањине за које до дана ступања на снагу овог закона није образован посебан бирачки списак.

Министар расписује изборе за чланове националног савета у складу са овим законом тако да се они одрже у октобру 2014. године.

Национални савети дужни су да после одржаних избора у складу са овим законом ускладе своје статуте са овим законом у року од 20 дана од дана њиховог конституисања.

Национални савети дужни су да рад својих органа ускладе са овим законом најкасније 40 дана од конституисања националних савета у складу са овим законом.

Министар је дужан да донесе акте предвиђене овим законом у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 68

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

*Самостални чланови Закона о изменама и допунама
Закона о националним саветима националних мањина
("Сл. гласник РС", бр. 47/2018)*

Члан 49

Од дана ступања на снагу овог закона национални савети настављају да врше јавна овлашћења која су им поверена у складу са овим законом.

Национални савети који до ступања на снагу овог закона користе традиционални назив националног савета, уважавајући дугогодишњи рад и препознатљивост у јавности, могу да наставе да користе овај назив само уз јасну одредницу у називу да је реч о националном савету у Републици Србији.

Одредбе члана 11. овог закона, којима се додаје нови члан 7а, примењују се по спровођењу првих наредних избора за чланове националних савета.

Национални савети дужни су да, по спровођењу првих наредних избора за чланове националних савета, ускладе своје статуте са овим законом у року од 20 дана од дана њиховог конституисања.

Национални савети дужни су да, по спровођењу првих наредних избора за чланове националних савета, ускладе овлашћења председника и извршног одбора националног савета са чланом 10. овог закона (измењени члан 7. Закона) и обезбеде јавност рада у складу са чланом 13. овог закона (члан 8а Закона), са даном ступања на снагу статута усклађеног са овим законом.

Оснивач установе образовања и васпитања, односно установе културе коју је национални савет до ступања на снагу овог закона прогласио за установу од посебног значаја за националну мајину, дужан је да у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона усагласи оснивачки акт са одредбама овог закона.

Буџетско финансирање рада националних савета спроводиће се према правилима из овог закона од дана почетка примене Закона о буџету за 2019. годину, односно прописа покрајинске и локалне власти о буџетима за 2019. годину.

Министар је дужан да донесе акте предвиђене Законом у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министар је дужан да у садржини образаца из члана 3. став 6, члана 44. став 3, члана 52. став 4, члана 53. став 3. и члана 102. став 4. Закона, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона, пропише и напомену да је подносилац пријаве, захтева, односно изјаве истовремено с потписивањем обавештен о обради података о личности и да пристаје на обраду тих података, у складу са законом.

Члан 50

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".